

Barcode - 2020010007600
Title - Shasi_Doothamu
Subject -
Author - Viswanatha_Sathyanarayana
Language - TELUGU
Pages - 26
Publication Year - 1913
Creator - Fast DLI Downloader
<https://github.com/cancerian0684/dli-downloader>
Barcode EAN.UCC-13

• శ శి దూ త ము

వి శ్వ నా థ స త్య నా రా య ణ

ఆ శీ స్సు

శ్రీ శైల కనకలింగా
ధీ శిత బందాన్వయాంబుధిసుధాభంగా !
ఆశీర్వాదము లివి శ్రీ
వేశంతము నవగృహప్రవేశము వేశన్

ఆశీర్వాదింతు నిన్నును
శ్రీ శర్మాయః కళాప్రసిద్ధులు పొంగన్
శ్రీ శర్మాయః కీర్తుల
రాశి యును కొడుకు గలిగి రాజిల్లంగన్

ఆయెడ నీ పదేండ్ల వయసప్పుడు చిన్నెలపాట కాటకున్
నీయెడ ముద్దుచేసిరట నెట్టన నీకృతిలోని నాయుకా
నాయకు లద్ది యంకిత మనం జను నియ్యది ముద్దుబిడ్డతా
నీయెలనాగయున్ మఱియు నీవును పున్నెపుర్రేమ దిద్దుకోన్

శ శి దూ త ము

అమృతము కూడుకట్టినదొరా ! యల దూరపునీలికొండలోఁ
గొమరుమిగుల్ సితాంబుదముకోసల మూసలు పోతు వెన్నెలల్
రమణి యొకింతకోపన పరాజ్ఞుఁబయ్యెనది, నాకుఁ జెప్పుకో
నమరినదూత యిప్పు డెవరందువు నీవువినా నిశాపతీ !

అమృతపునిండుకాల్వవలె నట్టిటు మోచి విశాఖకృష్ణపా
డ్యమిఁదొలివంకతోఁచని విడంబనలోపములేదు నీదెసకొ
రమణి యొకింతకోపన పరాజ్ఞుఁబయ్యెనది, దానికింత కో
పము మఱి నీసమక్షమున వచ్చిన దేమివిచిత్రమో శశీ !

కమలముఖంబునందుఁ జుఱకల్ వలెనై పనిసేయు వెల్లుమొ
త్తములకు నీవొకండు రహదారివి నీ వెలుఁగారుదారులకొ
రమణి యొకింతకోపన పరాజ్ఞుఁబయ్యెనది, కాక లెక్కువై
చిమిడెనొ నీదువెల్గుతుధిసీమలు చామఁబియ్యముంబలెకొ

నీపయి నాకు నమ్మకము నింగిని గ్రొంజుటక త్తివెల్లులు
 నీదినిభావమైన తెలిదివ్వెవు మవ్వపు నీదువెల్లులో,
 గోపనయై పరాజుక్రమితఁ గొన్నది నాప్రియురాలు సీవుగా
 పాపటదోలు మీకతినభావపుఁ జిన్నిపొలాలలోపలన్

ననవిలుకానికిన్ మొదలినాళ్లు వసంతుఁడుకాని, పాదురా
 లని తొలిపూవువై నెలనెలన్ జిగిపున్నమ కట్టు లిట్టులన్
 నినిచినచేక లొప్ప హావణించిన నీవొకరుండె మంత్రీ వీ
 వనిత పరాజుక్రమిత్య మొకబ్రాత్రీయఁటే నినుబోటివానికిన్

రేనయి యిట్టులైతి, బెదరింతును పో పవలైన, రేయియా
 లే నిలు, కల్వఁజేడవునులే చనుదెంచునులే యటంచు, నీ
 వా నిలుచున్న వైఖరిని నాలనపాలనలేక చూతువే
 కాని తలంచ వింత చెలికారము నాయభిమానమున్ సఖా !

వితతములైన దంపతులప్రేమలకున్ గొలపాత్రవోచు ని
 ల్చితి పదునాటురేకలును జెప్పక చెప్పెడుపో రసార్ద్రమా
 గతులను నేడొకం డనుటెగాని కొంతంతయె కానరాదు నీ
 జతనము నిండియున్నదను సోకున నంతయు నిండుకొన్నదో !

ముగుదలు పూలు నీవు నొకమోస్తరుకోమలజీవు లంచు బి
 ట్టుగ నిదియొక్కపూవులకుటుంబము మీర లొకల్లోకల్లకున్
 మిగులఁగ స్నిగ్ధులౌదురును మీరును మీరును నొక్కఁడౌట నీ
 వగుదువు నాకు దూత్యమున కంగనకున్ మృదుకోపశీలకున్

నీ వల తాకినా బ్రణయనిస్పృహురాలగుఁ గల్వచేడె మీ
భావము లచ్చసా త్వికపుభావనిధుల్ రససిద్ధివేళ మా
భావపుసీమలెల్ల ననుభావవిభానవిమ్మి శీతంబులొ
ప్రోవులుగాన మీకు దయపుట్టక లేవు రసాధిపత్యముల్

కడలిని జల్మినట్టి తొలికాలమునందున మంథరంబునం
దడుగున రాయిడించి పులకై జలదేవత మూలశైత్యముల్
బుడగలుగాఁగఁ దేటికొని పొందిన చల్లదనాలతెటె వీ
వెడరున నేచి తాకితివయేనిని గోపములంచు నిల్చునే ?

నీవు ప్రసన్నతాగుణఖనీ ! యలవేదములందు మెచ్చుగొ
న్నా వఖిలాండబీజుని మనస్సుననుండి సముద్భవించి తం
చీ వఖిలౌషధీశుఁడవు నీవు మహాత్ముఁడ వాకసంబులొ
నీ వొకపూలదీపమవు నీవమృతాకృతి వయ్య మత్సఖా !

తెలివినువాఁకతాపులకుఁ దీరము పట్టిన వెల్లశుక్తివై
తొలివెలుఁగైన సామి తలతోటను జిట్టచిటారుపూవువై
యల ముగ్గురైన మూర్తులకు నాదినిధానము సృష్టిబీజమా
సాలపున కిక్క తల్లి కులసుందరి పాపటలొని భూషవై

కడలిజలంబునం దిమిడికల్ గను నుప్పులు కాలకూటమై
వెడలిననాఁడు నీరములవెల్లువచల్లదనంబు నీవుగా
వెడలితి, వాదిదేవుగళవీధిక నిల్చిన కాలకూటమం
దుడుకులపొంగు లార్పుటకె యుంటివి శ్రీప్రభుదేవుమాళిపై

నెలతల బాధవెట్టెదవు నీవును, వారును నిన్ను నాటగాఁ
బలికెద యొక్కవేళ, నొకపట్టున నీవు సతుల్ మమైక్యమై
వెలిగెద రింక నీనడిమి వెఱులకేటికిఁ బ్రేమచోట్లనే
తెలతురు కోపగింతురుగదే జగమందున నెవ్వరేనియున్

నిను విరహార్తతా సతులు నెవ్వగనాడిన మున్ను నీవు చే
సిన సుఖశీతలత్యపురుచిన్ స్మరియించుట కాని యాడుటా?
వనితలు నీకు సోదరులు వారికి సోదరుఁ డీవు మీకు మీ
కును గల గర్భబంధములకున్ గొనసాగుట నీ ప్రశాంతియే

వెన్నునికున్నమచ్చ యరవిందము రత్నము భోగిలక్షణం,
బెన్నఁగ నీదుమచ్చ యది యేమొ కళంకము, నిచ్చకాలనన్
దినగ నిట్ల యుండునుగదే! గిరికవ్వము దూసిచన్న నీ
యన్నువమచ్చ నెవ్వ రెటు లాడిననున్ మనకేమిలే సఖా!

నీ వుదయింతు తూర్పుమలనెత్తములందునఁ గుంకుమావృతం
బై వలిపంపురైక బయలాడిన తూరుపుకన్నె తొమ్ముగా
నావల యక్షదంపతుల యారని ప్రేమలబావియాటయై
నీవెలుఁ గారుఁ బ్రాగ్గిరివనీతరువల్లిఁ బ్రవాళశోభయై

పున్నమనాఁడు ప్రాచిగిరిమూలము నెఱ్ఱగ ముట్టుకొందు మా
యన్నులు నప్పుడే తిలక మాననసీమల దిద్దుకొందు నీ
వెన్నఁడు నెప్పుడెప్పు డుదయించెడు వారును నప్పుడప్పు డే
చిన్నెలొ భర్తృసంగమవశీకృతచిత్తలు తాల్చుచుందురున్

నాసఖి యన్నయిచ్చిన ననల్ జడలోఁ గయిసేసి మెల్లఁగా
 నాసవిధంబుఁ జేరు వదనంబున హాసము లందగింపఁగా
 నాసఖి నీచువెన్నెల ననల్ తనువెల్ల నలంకరింపఁగా
 నాసవిధంబుఁ జేరు వదనంబున వెన్నెల లందగింపఁగా

నినుఁబలుసార్లు మత్పణయినీమృదుకోపశిఖాపనోదకున్
 మునుపటి కే నెఱుంగుదును మున్నుడి వెన్నుడి గాఁకఁదీర్చి తా
 చనవునఁజేసియే యడుగసాగితి మాటను దీసివేయ కా
 మునుపటిసంగడినితనమున్ నిలబెట్టుము పట్టుకొమ్మవై

యుగములు గాఁగ దూత్యమున కొప్పితి పోప్రణయోపజీవులం
 దగఁగితబుద్ధి నాకు సఖుఁడైతివి యెన్నియొ కొన్నిసార్లు నీ
 వగుపడఁజేలొ తొంటివలె హాస్యమొకో యెదియైన క్రొత్తయా
 వగపు ఘట్టిలెనో తెలుపవా ! మనచెల్మికి నానవెట్టెదన్

ఇరవునవచ్చి నిన్ను నిడియించెనొ యీవడగాడ్పు లక్కటా !
 మెరమెరలాడిపోయెడు సమీరుని యీ పెనువెచ్చనైన లోఁ
 బారలను జెమ్మతోఁచ దవుపో ! వడగట్టిన యెండుగందపుం
 బెరడువిధాన నీవు వినువీధిక నిల్చితి వయ్య చంద్రమా !

పెనునెడబొటుటగ్గికిఁ దపించిన నాతులపాలిటన్ సుద
 ర్శనమవు వేయియంచులకరాసివి తాకినచోటఁ గోతవె
 ట్టినదొర వాప్రభావములు డిందెనొ? వేసఁగికాఁక లేమి సే
 పినవి పటిరవార్షిలయశీతలమూర్తిని నిన్ను మిత్రమా !

రాతిరి రెండుజాలు చివరలో సయితమ్మును వెచ్చనూడుచున్
 జేతము సామ్మసిల్లంగను జేయుచు వేసంగి గాలి యేచగా
 నీ తెలివేమి? నీచలువనేరుపులేమి? ప్రపంచమంతయున్
 గాతరమయ్యె నిన్నె వడగట్టిన నేమనవచ్చు వేసంగిన్

అవునవు నిన్ను నేనెఱుంగనా? తెలివెల్లులు బార్లుతీర్చినన్
 సివమునఁ గామినీవిరహచేతములందున దాడిపోవు పా
 టవమునఁ బొల్పు రాజు వికటప్రకటోల్బణవృత్తు లేమిపా
 టివి? తొలివెచ్చగాలి వికటింపులు నిన్నిక నేమిసేసెడిన్

భ్రమితములైన గాలులకు వాడిన రేలచివుళ్ళవోలికన్
 సిమసిమలాడుకొంచు విరిసెన్ నులివెచ్చని చిక్కవెన్నెలల్
 శ్రమపడినట్లు మందగొడి సాగియు సాగవు క్రొత్తకాల్వనీ
 రములును నెఱ్ఱెలం దడుపరాక విలంబన మోగ్గుపోలికన్

పగటను దూసికొంచు లయభాస్కరుఁ డీ వినువీధి నేగుచున్
 మొగిళుల నారఁబెట్టె నిట భూమిని జెర్వులవోలె సుంతయే
 నిగముచరించ దా యెచట నేమయిపోయెదో మిత్రమా! కడున్
 బాగలుగఁ దోచు నీవెలుగుపోచలు మిన్ను లెయంటుకొన్నటుల్

తూరుపుకొండపెంజటియత్రోవల నారని గండుతాలపై
 నూరక తెల్లుగాలులను నుత్తలమందిన దేమొ చాల కీ
 దారిని బోక తప్పదగుఁ దాళుము ధారణిదేవి మెల్లగా
 నూరుపుకొంచునున్నది జలోదరశీతలగర్భవాయువుల్

ఘనములబొడ్డులై కడలి గర్భమునంబడి నీకు సంక్రమిం
చినచలువల్ క్రమంబుగను జెమ్మలుపుట్టును నీదుమేన ని
న్నును వరుణాధిదేవతతనూభవు శైత్యనిధాను గోరువె
చ్చనియలుపంపుగాలు లివి చాలునె యించుకయైనఁ జేయఁగా?

ఒనరఁగ మెట్టదేశములనుండి సముద్రపుఁదీరదేశముల్
చనుసమయంబునందు బలె సాగినగాలులు రానురాను వె
చ్చనివియు గోరువెచ్చనివి చవ్వలునున్ జిఱుచల్లనైనవిన్
దనికెను నీప్రభావ మిఁక దాఁగదు దాచఁగరాదు మితమా!

నీదయకోసమై రసధునీమహితాకృతి! వేచియుంటి నీ
వాడుకొనంగనే వలెనయా దరసాదరమేదురాకృతీ!
పేదగ నప్పుడే మొదలు పెట్టితి నింతయుఁ దేరుకొంటివో
లేదో వినూత్నకోపనను లేమఁ బ్రసన్నను జేయుమం చొగిన్

నిన్నుఁ గఠోరగ్రీష్మపరినిందితశైత్య మహాతపవ్యధా
ఖన్నుని జూచిచూచి విను కేవల మాత్మపరాయణత్వ మి
ట్లున్నది నిన్ను నే నడుగుచుంటిని కోపన నాలతాంగి నీ
వన్నలినాయతాక్షి నెట్లులైనఁ బ్రసన్నను జేయుమం చొగిన్

వినుమని యప్పుడే మొదలుపెట్టితిఁగాని మఱీపు విందువో
వినవో సమస్త మట్లునిచి వెచ్చని కల్పపడంతి యూరుపుల్
కనుకని తేర్పఁబోయెదవో క్రూఁగిన చంద్రశిలావితర్ది కా
ళిని శ్రమ తీర్చుకోఁజనెదో లేక యొకించుక యట్లెయుందువో!

సోదయని సొంతవకా పనులఁజూచుకొననోవ లెనంచు రాజువై
మొదలిడె దేని నాదునసువుల్ పెనవెట్టెడు నున్నవాఁడు కా
ల్కదిపెడుకోస లేనియతగానికీఁ బ్రాణములేమొ పోవునన్
జదురునఁ జేయ.బోకు గుణశాలివి నీ వధికారివయ్యునున్

తొలుతను నాడుప్రేయసి మృదుప్రణయాగ్రహ మొత్తిగిల్లఁగా
సలిపెదవేని నీకలువచానయు నీవునుగూడి. తెల్లవా
రలు సుఖింపవచ్చు నవురా ! పరులన్ సుఖింపఁజేసి న
ట్టులు నగుఁగాక నీవ యొక్కఁడున్ సుఖింపఁచిన నేమిగొప్పయో!

నీ వటువంటివాఁడవని నేననుకో ననుకోను వీలులే
దీవు పొనర్చినట్టి పనులెంచినఁ బూర్వమునందు, నెవ్వఁడో
కావలుఁ డట్టివాఁడు త్షణకాలపుజీవి, యుగాలనుండియున్
నీ వినువీధి నిల్చుటయె నీగుణశాలితఁ జాటిచెప్పెడున్

కలువకు నీకునున్ నడుమఁగల్గిన ప్రేమముతోడ నాకు నా
లలనకుఁ గల్గుప్రేమము బలంబునఁ జాలదో? నీవు మింటిలో
పెలుఁగుట యొక్కగొప్పయని వేగకు మాస్మదుదార మాంతర
జ్వలితపరంస్వరూప మొకప్రభాతియె? సృష్టికి మూలహేతువో!

ఇటు లనినాఁడనంచు మది నీసును బెంచుకొనంగఁబోకు తొ
ల్లటి మనమైత్రియందలి బలంబున సామెతగాగఁ జెప్పితిన్
పలుకరణేంద్రియాబలులు బాధవియోగులు నేకశయ్యపై
నిటువలెనున్నవారి నిక నేమని చెప్పఁగ వచ్చుఁ జంద్రమా !

కా దొకవేళ నీవు వడఁగ్రాగితివే యనుకొమ్ము వెన్నెలల్
 నూదులకన్ననుం జెడెనె సొక్కులు తేవనుకొమ్ము పూర్వ మ
 ర్యాదలు పోయెనే యమృతమంశువు నీవడఁగ్రాగువేళలన్
 లేదని చెప్పగానగునె లేదొకఁడే దయ నీకు మాపయిన్

డంబము మాని చేతులు నిటాలమునందునఁజేర్చి వెన్నెలల్
 డంబులకాంతులొప్పఁ బ్రకటంబుగఁ దెల్లనిదైన యంజలిన్
 గంబువుగాఁగఁ జేర్చితిని, గంధిసుడిన్ బొదిగొన్న నీదు జ
 న్మంబున కుద్దియంచు నయినన్ గరుణింపఁగదే నిశాపతీ !

నీసవిధంబునన్ బ్రణయినీకుపితాకృతిమత్త, నాకుఁ గాం
 తాసవిధంబునన్ విరహతాపము, నీవిపరీతమేమొ కా
 నీ సరిపోయె, మాటికిని నీ విరియించిన వెచ్చవెన్నెలల్
 నాసోదచాటువుల్ ఫలమునన్ విపరీతయే భజించెడున్

నీ వొకరాజహంసవయి నింగిని తెక్కలువోని వెన్నెలల్
 పూవులకాంతులట్లు పొలుపుల్ పఱింపఁగ సంచరింతు వెం
 తో వెడకోపపుం బిగువుతోఁ బెడమో మయియున్న కామినీ
 భావములన్ బ్రసన్నతకుఁ బట్టుట కాదియుగాలదూతవై

పూనిన యిట్టి నీదువ్రతమున్ వ్రతమూనిన శక్తిసంపదన్
 దా నొకమేటియాచు నరుదారఁగ నేటికి వీటఁబుచ్చెడున్
 బ్రాణముతోడఁ జేసికొనుప్రార్థనలన్ వినిపించుకోదు పో
 నీ నినులెక్కసేయ కగునే నులివెచ్చలు ప్రేమసౌఖ్యముల్

ఎడమకు నొత్తిగిల్లి తలయెత్తదు మెత్తనిదైన మేనిలోఁ
 నుడిసగమే మయూఖములకుఁ గురియఁనగు లెమ్మటంచు, నీ
 యుడుగనివైన గర్భకుహరోజ్జ్వలశైశిరమూలసైన్యముల్
 విడుగరపెట్టుమీ మొదలి బింకము లెవ్వరెఱుంగ రో శశీ !

పూవులతావిగుమ్ముమని ముట్టినఁ దాళఁగవచ్చు, నేటుకాఁ
 డావలరాజు పూములుకు లైదిటఁ దాకిన నాగవచ్చు, నా
 తోవల గంధవాహములు త్రోల్చిన సైరణసేయవచ్చుఁ గా
 నీ వినువీధి నీతనుకు నిక్కిన నాగుదురే లతాతనుల్

పూవులు ఘ్రాణతర్పణము పొంటె శమించును, దెమ్మెరల్ శరీ
 రావధికంబుగా నడఁగు, నా వలరాజును నిగ్రహించుచో
 నావలఁబోవుఁ, గానియెడ నాతొలియిద్దరు నిద్రగూర్తు రా
 పూవులముల్కివాఁ డడరిపోయి విరాగితకూడఁ దెచ్చెడున్

పూవులు తీసివేసినను బోవును, సన్ననిగంధవాహముల్
 తోవలలోఁ దెరల్ తెరలు తోచిన నూరుపుతీసికోదగున్
 పూవిలుకాఁడు బాణ మరివోయఁగ దూయఁగ వేళపట్టు గా
 దో విఫలప్రయత్నమని తోచినచో విరమించు వెంబడిన్

నీ కిరణమ్ము లొడ్డుకొననేరరు నీ కిరణప్రసారముల్
 రాకలు రాకలై యెడము రావును, నుక్కిరి బిక్కిరెందు ర
 స్తోకములైన నీవెలుఁగుత్రోవలఁ జేతులఁ జిమ్ముకొంచు నే
 యేకడ కేగినన్ జలువలేచిన వెన్నెలపోతలేకదా !

నిను వినువీధిఁబోవునతనిన్ నిలబెట్టి యిదింత చెప్పుచుం
డినది యెఱుంగదో? వినదో? నేరపుమాటయె యన్ము, కాదో పే
ర్కొనఁగను నన్నఁగాడునినుగూర్చియె పల్కఁగవచ్చు, మాటయే
వినటకుఁ గానో? యెంత వెలివెట్టినదోయి ! సుషీమరోచిషా !

ఒకయెదియేని భార్యల సహో యిక భర్త లనంగరాదో? వా
లిక మఱి నేను నన్నదియులేదు సరాసరి కోపమెత్తి చూ
లిక యిడి నాటకంబు మెదలించెను నా యనినట్టిమాట నెం
చకుమని యొక్కవందయుపసంహృతు లై నవి యేమిసేయుదున్

ఆమెఁ బ్రసన్నఁజేయుటకునైన యుపాయము నీకుఁగాక వే
తే మఱియేరికిందెలియు రేయెలనాగను గృష్ణపక్షబా
ధామతి రోజురోజున కుదారకద్రవచలత్కళానవ
శ్రీమస్మణీభవద్దుస్మణరేఖలఁ దీర్చెదవయ్య చంద్రమా !

ఒకసిషధేశ్వరేంద్రునకు నొక్కమరాళమతల్లి కంబడిన్
ఒకరఘువంశదేవునకు నొక్కస్థవంగమవీరునింబడిన్
ఒకగిరివాసి యక్షునకు నొక్కపయోధరసాధువుంబడిన్
సుకములుకలై నిన్నుబడిసూ ! సుఖమందఁగ నేను గోరెదన్

వెలఁదికిఁ గ్రొత్తగాఁ బ్రణయబీజమునాటుటయంతకష్టమా !
వెలసిన తావెఱుంగక గవేషణసేయుటయంత కిష్టమా !
గొలగొల కొండగుర్తు లిడుకొంచును బోవుటయంతనిష్టమా!
సులభము నాచఁదూత్య మిదె సుందరి నాకులపత్ని చంద్రమా!

మా తలదండ్రులెంతయు సమానముగా మరియాదమన్ననలో
 నీతియు నగ్నిహోత్రములు నిల్చిన వంగసపుంబతాకయా
 కూతును దెచ్చి నాకునయి కూర్చిన సాధ్వీ, మదేకజీవ, నా
 చేతములోని చేతము, హృషీకపువెన్నెలవత్తి, మత్సఖా !

ఈసఖి సద్గుణావళులె యెల్లరు చుట్టములన్ బొగడ్డలం
 దూసెడు దానిప్రాణములతో వెలకట్టును నన్ను నెందు నా
 గీసినగీత చాట దిది కేవల మేకతమందు నిండు ప్రే
 మాసమకేళి వట్టిపాలయల్క కృపాంబుధివౌచుఁ దీర్పవే !

మాకులదంపతి ప్రణయమార్గము లీవునెఱుంగ వేమొ కా
 నీ ! కడుగోప మే నభినయించిన నాయమ నమ్మునట్లుగా
 నాకయి యుత్తలంపడుచు నన్ బతిమాలుట చేయఁగల్గుదున్
 గాక యదేలనంచుఁ గృతకత్వము నీదెస నాశ్రయించితిన్

అదియును నిప్పుడే సులభమైన యుపాయము దాని వారడిన్
 బదిదినముల్ కనుంగొనదు పల్కదు నిల్చినచోటనైనని
 ల్కదు పయినెప్పుడో యొకశుభంబగు వేళను దానె వచ్చు నీ
 యదనున నీవు సాయమునకైతివో యారతియిత్తుఁ బ్రేమకున్

అంగన యాస్యబింబము ననన్వయమైనది నీకు నాకు, తీ
 ర్పంగను రమ్ము నీవు ద్విజరాజువు నాకును నాశ్రయంబు నీ
 యంగలవాడ వీవ యమృతాంశుఁడవై యమృతాంశమైననా
 యంగన లేతనవ్వుమొగమా గతిఁ జేయఁగనేర్తు వో శశి !

అమలినపుష్పరాగములయందుఁ జలించినకాంతికిన్ గహ
లములను గందపూత గదలం జని చల్వకుఁ గ్రొంజడన్ బ్రసూ
నములను దావి కప్పుపడినాఁడవు నాప్రియురాలి కీ యుపా
యమునన యప్పుతీరు సఖుడా ! యిపు డామెఁ బ్రసన్నఁజేసినన్

తేర్చితివేనిఁ జిర్నగవుతీర్చిన పల్వరుసన్ మెఱుంగులున్
మార్చిన వేడుకన్ రతిఁ జెమర్చిన చల్వలు నూర్పుతావులున్
కూర్చిన ప్రేమ నీకు నొడఁగూర్తుము కాన్కలు దంపతివ్రజా
భ్యర్చితమూర్తివై తిరుగుమా ! చిఱువెన్నెలఁ బరిచిపెట్టుచున్

వెన్నెలపేరిదారముల వెండిహొరంగుపటంబు నల్లి మ
ధ్య న్నెఱిగూడుకట్టుకొని యాపెనుదారపుఁ జిక్కులందు నీ
పున్నమదీప్తిచే నిరులపుగ్గులఁబట్టి పలార్చుచున్న నీ
యన్నవ వెన్నెలల్ చలువలై మఱి మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

కోనలఁ బైఁడితీగచెఱకుంగమి పంటపొలానిమీఁద వె
న్నెనినయట్లు లాకసము నెల్లలు నేలను మూలమూల లం
దానికిఁ దెచ్చి కట్టుకొనఱాకని వల్లపుఁజేనిపంట చం
దాన వెలుంగు నీవెలుంగుదారులు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

కవురపుఁబల్కులట్లు కలకండపొడింబలె సన్నసన్న గా
లిపొరల సందుసందులఁ జలించి వెసన్ మణిముక్కత్రుంచిన
ట్లుపొదలి బైటికిన్ మెఱసి లోపలలోపల చల్లచల్లనై
కృపగల నీదురేవెలుంగురేకలు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

కలువల సిగ్గుతో నొగరు గండముప్రాయము నిగ్గుదోచి చ
క్కిలిగిలిగింతలోనఁ గిలికించితముల్ సవరించి లేత చె
క్కిలిపులకింపులోనఁ దులకింపులు మంపులు తీర్చికొన్న వె
న్నెలలఁజెలంగు నీచలువనీటులు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

ఒలసినపిల్లలైమ్మెరల కూఁగిన రేలచివుళ్ళు తోరణం
బులు సవరించినట్టి పొలుపో ! జగదామయ మొక్కసారి పో
దులుపఁగ నోవధీలతలతోఁ జనుదెంచితొ యన్న నీదు వె
న్నెలలువెలందులున్ జలువనిక్కలు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

కరకరి క్రొత్తతవ్వి కరకట్టగఁబోసిన నింగిలోనఁ జం
దిరుఁడను తూమునన్ మెఱుపుతీవలచెర్వులనుండి దంపతి
స్ఫురదురుచేతమన్ బొలముబోదెలవెంబడిఁ బర్వులెత్తుచున్
విరిసినజాలు వెన్నెలల విచ్చులు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

అనువున మంచుచేఁ బులకలై యరులన్ గొతిమేరచేను పూ
చినదనఁ, గ్రొత్తపిల్ల తొగచిన్నది వాలికసిగ్గులొల్కఁ జూ
చినదన, రేజగాజిగులు చిందినసోయగ మిట్టునట్టు మో
చినదన నొప్పు నీ వెలుఁగుచిన్నెలు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

నలువుగ వేగవేగగఁమనమ్ముల భక్తులఁజేరు మంచుక్రొ
మ్ములదొరయల్లువానిమెయి మాగిన సన్నని బూదిరేణువుల్
జలజలరాలినట్లుగను జల్లనితెల్లనిపై శివమ్ములొ
విలసదుదారచంద్రికల వెల్లులు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

తెలి సకతాసవర్ణపుష్పిణి- బడి జడలుజడలైన గ
 డ్దలచిటుసందులన్ జిలగడమ్ములు పూచినయట్లు లంగ పి
 ట్టలయెఱకల్ గముల్ కలువడమ్ములు చాచినయట్లు గాడివె
 న్నెలతఱితిపు నీ చలువనీటులు మాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

అడఁకువతోడి నాదుప్రియురాలి నిగారపునవ్వు పాయలై
 విడివడినట్లు నాసకియవేనలిపూవులు రాలినట్లు క
 న్నడఁదొలఁగించి నాదునెలనాగయుఁ దెల్లని పైట వీచిన
 ట్లొడుపులుచూపువెన్నెలలయూర్లుమాకుఁ బ్రసన్నమయ్యెడున్

అవు నినువంటి రాజునకు నంజలిపట్టినఁ బట్టినందమా
 నవు నినుఁబోలు సత్పథవిహారినిఁ గోరినఁ గోరినంద మిం
 తవు నొకమాట నేనడిగినంతటితో నపుడే తుషారసా
 ధువులగు క్రొత్తవెన్నెలలతోవలు తీసితివయ్య చందమా !

నన తెలిడాలు చల్ల కిరణంబులజాలులు గంగనంటియుం
 డిన పరదేవుమాళిపయి నీయిలు కట్టుటచే గడించితో !
 మును కడలిన్ మధింప గిరిమూలమునందలి యోషధీలతా
 వనులను జొచ్చిచూచి కొనివచ్చితొ ప్రాణముఁ దేర్చు నీజిగుల్

ఎందు నకోమలప్రకృతులే పురుషుల్ ననుఁ జాదిచాది నీ
 కందువ వెల్గుచాలు పులకల్ ఘటియించెడు, నింకనేమి నా
 సుందరి కోమలప్రకృతి సుంకులు చెర్విన నీదు వెన్నెలల్
 పందిరిద్రాక్షతీవతుదఁబట్టిన గుత్తులుగాఁ జెమర్చుఁబో!

తొణికిస లెత్తిపోతలుగ దూకిన వెన్నెలజల్లు లొత్తుగాఁ
గొణిదిరి మేనులై ముడుచుకొందురొ కోపముమాలి కౌగిళుల్
మణఁగుదురోలతాంగులుసుమాళపుమూఁగతనంపుదూత్యముల్
గొణిఁగిన తోఁగుగా విరిసికొన్నది వెన్నెలమాట విందురో

వలపులదూత్యముల్ నడపునై ఖరియే యది వేఱు నీదెసన్
చలిమిరిగా రహస్యముగ నన్నగఁ జెప్పనియట్లు చెప్పి కాం
తలును నెఱుంగకే తమకుఁ దాముగ నల్లల జారివచ్చున
ట్లులు పొనరింతు ప్రేమలమడుంగులు కట్టలు పొర్లి పాఱఁగన్

ఈ చలిరేక జాలు లొలయింపు మిక్కొక్కనిమేష మింతలోఁ
జూచెదు దీని బింకములసొంపులు, వెన్నెలలోననంచుఁ గ
ట్టా చలియైన నారుబయటన్ బఱచున్ మృదుశయ్య యీమెకున్
నీ చలివెల్గు ముందటను నిల్చెడునంతటిశక్తి యున్నదే!

వెనుకటి కే నెఱుంగుదును వెన్నెల లీగతిఁ బ్రాణమూలపే
షణములు కావు నాతెలచు సన్నుతిఁ జల్లన చల్లనౌచు వె
ల్లనివెలుఁగుల్ కిలారము వెలార్తువు పొంగిన పాలసంద్రపుం
జినుకులవోలె మాహృదయసీమలు చిందిన వో నిశాపతీ!

చందిరురేకక్రొవ్వెలుఁగు చాలుల చల్లదనంబులెల్ల మా
బందుగులంచు నీచలువపై బ్రదుకాసలువెట్టుకొన్న మా
యందున జాలిలేని దొర వన్నది విన్నది కాదయా! దయా
మందిర! నిన్ను మేమెఱుఁగమా! తమిపెంచెడు తావిదివ్వియన్

నీచలివెల్లువెన్నెలల నిగ్గులపందిరిఁ బెండ్లికూతురై
 నాచెలి పొంగుకోర్కి గళనాళములందునఁ బట్టుతప్పి తా
 నై చలియించెడున్ మఱి రవంతకు నామృదుకంఠమాలగాఁ
 జూచినచేతులై పరవశత్వముపొందుఁ దడీయకాంతిగా

అల తొలినాఁడు పాల్కడలియందునఁ జిల్కిననాఁడు చిందు చిం
 దులతళు కేచి యెట్టనయి తోచుచు బియ్యపురంగుమారి మ
 ల్లెలవలె నూత్న కాంతి వెలలించిన మూలబలంబుఁ దెచ్చితో.
 చెలువయు నాయురమ్మునను జేరినదోయి ప్రసాదవార్షిధీ !

నను ఊమియింపుమంచు లలనానుణి నాచిబుకంబువూనుఁ గ
 మ్మని యొక హేలయొప్ప బతిమాలు నెడంద శిరమ్ముఁజేర్చి వా
 ల్గునులను నామొగంబుఁ గను క్రాగిన నాదునెడంద తేరఁగా
 ననితర దేయ మీచలువయంతయు నీదియసూ ! నిశాపతీ !

కృతయుగపూరుషుండవు ధరించిన గాండివశక్తి నొంచి ది
 క్పతులను రాజసూయసవభారము తీర్చితి వట్టి నిన్ను నా
 మతిఁ గల దుర్బలత్వమున మానవమాత్రునిగాఁగఁ జూచితిన్
 గుతిలపడంగఁబోకు మొక కుంటెనకాఁడుగఁ జేసినందుకున్

నిను సకలౌషధీశునిగ నేను నెఱుంగుదు నంతగొప్ప మే
 చినయధికారివయ్యు మడిచేలను బంటలు చూచు రైతువై
 యునికిని నందఱున్ గలసియున్నిని భేదముపెట్టుకోక యీ
 చనవును దీసికొంటిని బ్రసాదము నీగుణమం చెఱుంగుటన్

ఓపభు యిట్టి నా చనవు నూరకపోకడ వెట్టకుండఁగా
 నాప్రియురాలి మానసమునన్ జలియించితి వామె మంద మం
 దప్రణమానుష క్తము హృదంతరమున్ గరగించి నేను వా
 లై ప్రవహించె నీ వెలుఁగులంబడి త్రవ్విన పిల్ల కాల్యయై

ఒకయతనమ్ము చేసిన ఫలోదయమై కొనసాగఁజూచుటే
 సుకమగు గుండె కీ ఫలముచూడుము నాప్రియురాలు దానిగూ
 ర్చి కతలనల్లి నీకునయి చెప్పితి నం చనుచున్న దింత దా
 ని కసలు కోపమే కలుగనేరదఁ టే నట కోపగించుదున్

ఆవలులై హుతాపములై యగ్నిత సోమత నాహితాగ్నులే
 నీవయి దేవభోజ్యమగు నిన్నును నిన్నడుగంగనౌటయున్
 నీవును జేసిపెట్టుటయు నిక్కము సిగ్గుగనున్న దైననున్
 దేవర వగ్నిమూర్తివికదే యిద్దినైతము నాగ్నికర్మయే

అడుగుటకూడ మానవులయందునఁ జచ్చినయంతపాటు తా
 నడిగిన నోరువిప్పి యొకఁ డౌదల వంచుక పోదు రెల్లరున్
 జడిముడి నోటలేదనక చేతులలేదను నొక్కరుండు నీ
 తడయక మేలునేత తొలిదాతలనున్ దలపించు చంద్రమా !

ఇత్తు నటంచుఁ దా నధముఁ డీయఁడు రేపులు త్రిప్పిత్రిప్పి తా
 నిత్తునటంచు మధ్యముఁడు నిచ్చును తప్పక రేపొమాపొ తా
 నిత్తునటంచు నోట ననఁ డిచ్చును వందలు వేలు లక్షలై
 యుత్తముఁ డట్టియు త్తముల నుత్తముఁ డౌదువు నీవు చంద్రమా!

నీదయ నాకు నొక్కనికినే యిపుడే దయచేసినంతట
గా దెపుడే దయాశిశిరకాంతులఁ జూడవలెన్ మఱెవ్వఁడే
నీ దయితానవప్రణయనిర్భరకోపపుబాళిఁ గుందుచో
నాదుకొనంగనున్ వలెనయా చలివెన్నెలసోనజల్లుతో

సామివికాసిసూనసరసంబులు దంపతిలోకమంజుల
ప్రేమవిలాసయోగ్యపదవీగమనంబులు సాధువుల్ యదృ
చ్ఛామృదువుల్ దయాభరరసంబులునైన భవన్నపాంశువుల్
గోమహనీయమార్గములకున్ దలమానికముల్ జయించుతన్ !

.

